

การศึกษาเรื่อง “ภาวะการขาดแคลนแรงงานกรรมกรในจังหวัดระยอง ปี 2543” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาการขาดแคลนแรงงานกรรมกรในแต่ละประเภทกิจการ ศึกษาจำนวนความต้องการแรงงานต่างด้าวในแต่ละประเภทกิจการ และศึกษาความต้องการทำงานของกำลังแรงงานกรรมกรไทยในแต่ละประเภทกิจการ การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จัดเก็บจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย) ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด เกษตรจังหวัด ประมงจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด และจัดหางานจังหวัด รวม 6 คน และองค์กรฝ่ายเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการสถานประกอบการ 60 สถานประกอบการ แรงงานไทยในสถานประกอบการ 60 คน แรงงานต่างด้าว 5 คน และแรงงานไทยทั่วไป (ที่พบเห็นตามท้องถนน) จำนวน 10 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2543

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะการขาดแคลนแรงงานกรรมกรในจังหวัดระยองมีจำนวนไม่สูงนัก ทั้งนี้เป็นผลกระทบมาจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยของประเทศไทย ประกอบกับกิจการประมงไม่สามารถไปจับปลาในน่านน้ำพม่าได้ ดังนั้น การขาดแคลนแรงงานกรรมกรจึงลดน้อยลง แต่ก็ยังมีกิจการบางประเภทที่ขาดแคลนและต้องการแรงงานกรรมกรต่างด้าว เช่น กิจการยางพารา กิจการประมงและต่อเนื่องประมง ส่วนกิจการก่อสร้างที่เคยขาดแคลนจำนวนมากกลับไม่มี ทั้งนี้เป็นเพราะกิจการอสังหาริมทรัพย์หดตัวอย่างรุนแรง ขณะนี้มีแรงงานกรรมกรต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันในจังหวัดระยองจำนวน 2,738 คน ส่วนความต้องการแรงงานกรรมกรต่างด้าวที่เสนอให้มีการผ่อนผันจำนวน 7,825 คน โดยแยกตามประเภทกิจการดังนี้ เกษตรกรรม 3,478 คน การประมง 4,347 คน

ด้านแรงงานกรรมกรไทยที่มีความประสงค์จะเข้าทำงานแทนแรงงานกรรมกรต่างด้าวนั้นมีจำนวนไม่มากนัก หากจะให้เข้าทำงานแทนก็ต้องมีการจ้างตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ พร้อมทั้งขอให้มีความสวัสดิการที่ดีและใกล้บ้านด้วย